

O pár let později jednoho dne přišel a řekl, že by možná bylo zajímavé zkusit začít atomovou absorpcí. Ukázalo se, že tento nápad měl zcela zásadní význam pro život nás obou. Nažhavlili jsme pár telefonů, objeli pár známých, něco snehali, něco na koleně vyrobili s pomocí ústavních řemeslníků - a za pár týdnů byl postaven první fungující atomový absorpční spektrometr ve střední Evropě. Když jsme pak během několika minut dokázali přesně stanovit hořčík ve vápenci, což byla v té době náročná analytická úloha, získali jsme důvěru našeho tehdejšího velkorysého šéfa a měli jsme zelenou pro mnoho dalších let.

Mimořádného úspěchu jsme při společné práci dosáhli v roce 1967, kdy jsme v Praze zorganizovali první světovou konferenci o atomové absorpci. Do neznámé země, za neznámými lidmi, přijeli téměř všichni představitelé tehdy zcela nového oboru z celého světa. Bylo jich téměř 40. Za dva roky se obdobná konference konala v anglickém Sheffieldu, kam už přijelo 400 účastníků.

Naše odborné cesty se rozešly už před 30 lety, kdy jsem se začal zabývat biogeochemií životního prostředí, zatímco Ivan zůstal u analytické chemie. Jejím rozvoji, zvláště v oblasti spektroskopie, se věnoval ve velmi různých podmínkách na mnoha místech na světě. Jako expert Organizace spojených národů pomáhal chemikům a geochemikům v mnoha zemích, např. v Iráku, na Filipínách, v Indii a v Laosu.

Zahraniční pobyty střídal se systematickou prací pro své mateřské instituce. Nikdy nepřestal být jedním z klíčových členů chemické laboratoře Českého geologického ústavu, k jejíž pokračující vynikající tradici základním způsobem přispěl v různých funkcích od výzkumného chemika až po jejího šéfa.

Výsledky vědecké práce Ivana Rubešky, které byly publikovány předními světovými časopisy, by si zasloužily samostatného výčtu a rozboru, neboť přinášely v oboru atomové absorpce řadu příspěvků jak v oblasti teoretické, tak i v praktických aplikacích. Nemohu ale nepřipomenout monografii Atomová absorpční spektrofotometrie z roku 1967, která byla první a zůstává vlastně dosud jedinou českou monografií o AAS, a pokládám si za čest, že jsem byl Ivanem přizván jako spoluautor.

Vědecký rozhled, vysoká odbornost a experimentální zkušenosti Ivana Rubešky byly brzy rozpoznány zahraničními institucemi a Ivan Rubeška byl zván na významná odborná setkání a jmenován do poradních sborů světových časopisů.

Druhou Ivanovou mateřskou institucí zůstala Spektroskopická společnost. Významně se podílel na jejím založení v r. 1967, byl jedním z hlavních organizátorů slavného XX. CSI (Mezinárodního spektroskopického kolokvia) v roce 1977, funkci vědeckého tajemníka zastával v letech 1975 - 1991, od roku 1993 vedl názvoslovnou komisi a zasloužil se o aktualizaci názvosloví IUPAC v českém prostředí. V roce 1977 obdržel plaketu Jana Marka Marci a v r. 1997 byl jmenován čestným členem Společnosti.

Ivan se navzdory své těžké nemoci do posledních dnů aktivně podílel na různých odborných projektech, věnoval se správě rodinného majetku a měl spoustu plánů do budoucna. Zpráva o jeho odchodu krátce před jeho sedmdesátými narozeninami mě velmi zasáhla a určitě nejsem sám. Nechce se mi to stále věřit.

Jeho rozsáhlé odborné dílo, kterým se významně zapsal do české vědecké historie, však zůstává s námi. Budiž jeho památce čest.

Bedřich Moldan

SCHŮZE HLAVNÍHO VÝBORU SPOLEČNOSTI

Dne 13. června 2001 se konala 71. schůze hlavního výboru Společnosti, kterou řídil předseda Společnosti Prof. Karel Volka.

V úvodu schůze přítomní uctili památku zesnulého Dr. Ivana Rubešky, CSC.

Ze zprávy o činnosti předsednictva, kterou přednesl Doc. Hála, uvádíme:

- předsednictvo se v uplynulém období sešlo 7x,
- funkci hospodáře převzala Dr. Jiřina Sysalová, CSc.,
- na místo účetní byla přijata Lucie Svobodová,
- byl upraven sazebník za inzerci v Bulletinu, nabídková a poptávková služba pro členy Společnosti je zdarma,
- příspěvek na účast na konferencích byl přiznán Dr. Dočekalovi, Ing. Haladovi, Ing. Holčápkovi a Doc. Kanickému,
- kolektivním členům, kteří za poslední dva roky neuhradili členský příspěvek, bylo zrušeno členství,
- od r. 2002 byl stanoven členský příspěvek pro kolektivní členy na 1 100,- Kč.

Dále Doc. Hála přednesl zprávu o odborné činnosti Společnosti v r. 2001, z níž uvádíme:

- byly uspořádány akce Kurz měření vibračních spekter (36 účastníků), Kurz interpretace vibračních spekter (32), schůze OS instrumentálních radioanalytických metod (25), 16. NMR Valtice, přednáška prof. Winnewissera,
- připravují se kurzy ICP (dosud 24 přihlášených), HPLC/MS (57), nejistota a návaznost výsledků spektroskopických metod (76),
- byla zavedena a je pravidelně aktualizována internetová stránka Společnosti.

O činnosti komisi informovala Ing. Spěváčková:

- názvoslovná komise - byly zpracovány dokumenty IUPAC (díly V, VII, VIII, IX, X, díl XI je v připomínkovém řízení),
- komise pro životní prostředí - pořádá Kurz HPLC/MS (Pardubice, listopad 2001),

